

Lege nr. 192/2006 privind medierea si organizarea profesiei de mediator

din 16/05/2006 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 441 din 22/05/2006

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Art. 1. -

(1) Medierea reprezinta o modalitate facultativa de solutionare a conflictelor pe cale amiabila, cu ajutorul unei terte persoane specializate in calitate de mediator, in conditii de neutralitate, impartialitate si confidentialitate.

(2) Medierea se bazeaza pe increderea pe care partile o acorda mediatorului, ca persoana apta sa faciliteze negocierile dintre ele si sa le sprijine pentru solutionarea conflictului, prin obtinerea unei solutii reciproc convenabile, eficiente si durabile.

Art. 2. -

(1) Daca legea nu prevede altfel, partile, persoane fizice sau persoane juridice, pot recurge la mediere in mod voluntar, inclusiv dupa declansarea unui proces in fata instantelor competente, convenind sa solutioneze pe aceasta cale orice conflicte in materie civila, comerciala, de familie, in materie penala, precum si in alte materii, in conditiile prevazute de prezenta lege.

(2) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile si conflictelor din domeniul protectiei consumatorilor, in cazul in care consumatorul invoca existenta unui prejudiciu ca urmare a achizitionarii unor produse sau servicii defectuoase, a nerespectarii clauzelor contractuale ori a garantiilor acordate, a existentei unor clauze abuzive cuprinse in contractele incheiate intre consumatori si agentii economici ori a incalcarii altor drepturi prevazute de legislatia nationala sau a Uniunii Europene in domeniul protectiei consumatorilor.

(3) Persoanele fizice sau persoanele juridice au dreptul de a-si solutiona disputele prin mediere atat in afara, cat si in cadrul procedurilor obligatorii de solutionare amiabila a conflictelor prevazute de lege.

(4) Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele privitoare la statutul persoanei, precum si orice alte drepturi de care partile, potrivit legii, nu pot dispune prin conventie sau prin orice alt mod admis de lege.

(5) In orice conventie ce priveste drepturi asupra carora partile pot dispune, acestea pot introduce o clauza de mediere, a carei validitate este independenta de validitatea contractului din care face parte.

Art. 3. - Activitatea de mediere se infaptuieste in mod egal pentru toate persoanele, fara deosebire de rasa, culoare, nationalitate, origine etnica, limba, religie, sex, opinie, apartenenta politica, avere sau origine sociala.

Art. 4. -

(1) Medierea reprezinta o activitate de interes public.

(2) In exercitarea atributiilor sale, mediatorul nu are putere de decizie in privinta continutului intelegerii la care vor ajunge partile, dar le poate indruma sa verifice legalitatea acesteia, potrivit art. 59.

Art. 5. -

(1) Medierea poate avea loc intre doua sau mai multe parti.

(2) Partile au dreptul sa isi aleaga in mod liber mediatorul.

(3) Medierea se poate realiza de catre unul sau mai multi mediatori.

Art. 6. - Organele judiciare si arbitrale, precum si alte autoritati cu atributii jurisdictionale vor informa partile asupra posibilitatii si avantajelor folosirii procedurii medierii si le pot indruma sa recurga la aceasta pentru solutionarea conflictelor dintre ele.

CAPITOLUL II

Profesia de mediator

SECTIUNEA 1

Dobandirea, suspendarea si incetarea calitatii de mediator

Art. 7. - Poate fi mediator persoana care indeplineste urmatoarele conditii:

a) are capacitate deplina de exercitiu;

b) are studii superioare;

c) are o vechime in munca de cel putin 3 ani sau a absolvit un program postuniversitar de nivel master in domeniu, acreditat conform legii si avizat de Consiliul de mediere;

d) este apta, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activitati;

e) se bucura de o buna reputatie si nu a fost condamnata definitiv pentru savarsirea unei infractiuni intentionate, de natura sa aduca atingere prestigiului profesiei;

f) a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, in conditiile legii, cu exceptia absolventilor de programe postuniversitare de nivel master in domeniu, acreditate conform legii si avizate de Consiliul de mediere;

g) a fost autorizata ca mediator, in conditiile prezentei legi.

Art. 8. -

(1) Persoanele care indeplinesc conditiile prevazute la art. 7 vor fi autorizate ca mediatori de catre Consiliul de mediere, dupa achitarea taxei de autorizare, al carei quantum va fi stabilit prin regulamentul prevazut la art. 17 alin. (2).

(2) Cetatenii statelor membre ale Uniunii Europene sau ale Spatiului Economic European, posesori ai unui document de calificare in profesia de mediator, obtinut in unul dintre aceste state, dobandesc, in contextul dreptului de stabilire, accesul la profesie in Romania, dupa recunoasterea acestor documente de catre Consiliul de mediere, conform Legii nr. 200/2004 privind recunoasterea diplomelor si calificarilor profesionale pentru profesiile reglementate din Romania, cu modificarile ulterioare.

(3) Documentele de calificare obtinute in profesia de mediator, in alt stat decat Romania ori intr-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spatiului Economic European, de catre persoanele prevazute la alin. (2), se recunosc in conditiile prevazute la alin. (5), care se aplica in mod corespunzator. Daca abilitatile si cunostintele nu corespund cerintelor de calificare prevazute de legea romana,

Consiliul de mediere ia in considerare si experienta profesionala dobandita de solicitant si ii poate cere sa dovedeasca faptul ca indeplineste toate aceste cerinte.

(4) Prevederile alin. (2) si (3) se aplica si cetatenilor romani, posesori ai documentelor de calificare in profesia de mediator, obtinute intr-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spatiului Economic European ori, dupa caz, intr-un stat tert.

(5) Cetateanul unui stat tert, care a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor in strainatate sau care a dobandit calitatea de mediator in strainatate si doreste sa desfasoare activitate de mediere cu caracter permanent in Romania, dobandeste acces la profesie in urmatoarele conditii:

a) prezinta titlul de studii, insotit de atestatul de echivalare eliberat de Ministerul Educatiei si Cercetarii;

b) prezinta continutul programei de formare parcurse, inclusiv durata pregatirii si, dupa caz, documentele care atesta dobandirea calitatii de mediator. Consiliul de mediere evalueaza continutul programei de formare prezentate, inclusiv durata pregatirii, comparand cunostintele si abilitatile atestate de aceste documente cu cerintele stabilite conform legii romane, si hotaraste, daca este cazul, accesul in profesie. Conditii de echivalare ori compensare a calificarii, in situatia in care cunostintele si abilitatile atestate nu corespund cerintelor de calificare prevazute de legea romana, vor fi stabilite prin regulamentul prevazut la art. 17 alin. (2).

(6) Mediatorul strain poate desfasura in Romania activitatea de mediere cu caracter ocazional, sub forma prestarii de servicii, in baza documentului care atesta ca exercita legal aceasta profesie in statul de origine sau de provenienta, fiind exceptat de la cerintele de autorizare si de inscriere prevazute in lege, avand insa obligatia instiintarii, in scris, a Consiliului de mediere cu privire la desfasurarea acestei activitati.

Art. 9. -

(1) Formarea profesionala a mediatorilor se asigura prin organizarea cursurilor de specialitate de catre furnizorii de formare care au fost autorizati conform legislatiei in materia formarii profesionale a adultilor si de catre institutiile de invatamant superior acreditate.

(2) Programele de formare in domeniul medierii vor fi intocmite pe baza criteriilor cuprinse in standardele de formare in domeniu, elaborate de Consiliul de mediere, si vor fi avizate in prealabil de catre acesta.

Art. 10. - Institutiile si celelalte persoane juridice care desfasoara, conform art. 9, programe de formare a mediatorilor se inscriu de catre Consiliul de mediere pe o lista, care va fi pusa la dispozitie celor interesati la sediul sau, al instantelor judecatoresti si al autoritatilor administratiei publice locale, precum si la sediul Ministerului Justitiei si pe pagina de Internet a acestuia.

Art. 11. -

(1) Consiliul de mediere are dreptul sa verifice modul de organizare si desfasurare a cursurilor si de aplicare a standardelor de formare initiala si continua si poate solicita, daca este cazul, retragerea autorizatiei, potrivit legislatiei in materia formarii profesionale a adultilor.

(2) Retragerea autorizatiei ori expirarea perioadei pentru care a fost acordata atrage radierea de pe lista prevazuta la art. 10.

Art. 12. -

(1) Mediatorii autorizati sunt inscrisi in Tabloul mediatorilor, intocmit de Consiliul de mediere si publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) In tabloul prevazut la alin. (1) se mentioneaza urmatoarele date:

- a) numele si prenumele mediatorului;
- b) sediul profesional;
- c) pregatirea de baza a mediatorului, institutiile la care s-a format si titlurile cu care le-a absolvit;
- d) domeniul medierii in care acesta este specializat;
- e) durata experientei practice in activitatea de mediere;
- f) limba straina in care este capabil sa desfasoare medierea;
- g) calitatea de membru al unei asociatii profesionale in domeniul medierii, precum si, dupa caz, al altor organizatii;
- h) existenta unei cauze de suspendare.

(3) Consiliul de mediere are obligatia sa actualizeze periodic si cel putin o data pe an Tabloul mediatorilor si sa il puna la dispozitie celor interesati la sediul sau, al instantelor judecatoresti, al autoritatilor administratiei publice locale, precum si la sediul Ministerului Justitiei si pe pagina de Internet a acestuia.

Art. 13. - Exercitarea profesiei de mediator este compatibila cu orice alta activitate sau profesie, cu exceptia incompatibilitatilor prevazute prin legi speciale.

Art. 14. -

(1) Exercitarea calitatii de mediator se suspenda:

- a) in cazul unei incompatibilitati prevazute de lege; in acest caz, mediatorul este obligat sa incunostinteze, in termen de 3 zile, Consiliul de mediere, in legatura cu aceasta incompatibilitate;
- b) la cerere, facuta in scris de catre mediator;
- c) ca sanctiune disciplinara, in conditiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. c).

(2) Exercitarea calitatii de mediator se suspenda de drept, in cazul in care impotriva mediatorului s-a luat masura arestarii preventive, pana la solutionarea procesului penal, potrivit legii.

Art. 15. - Calitatea de mediator inceteaza:

- a) la cerere, prin renuntare facuta in scris de catre mediator;
- b) prin deces;
- c) in cazul in care nu mai indeplineste conditiile prevazute la art. 7 lit. a) si d);
- d) ca sanctiune disciplinara, in conditiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. d);
- e) in cazul condamnarii definitive pentru savarsirea cu intentie a unei infractiuni, care il face nedemn de a mai exercita aceasta profesie.

Art. 16. -

(1) Suspendarea, precum si incetarea calitatii de mediator se dispun sau, dupa caz, se constata de catre Consiliul de mediere.

(2) In caz de incetare a calitatii de mediator, numele acestuia se radiaza din tabloul mediatorilor.

SECTIUNEA a 2-a Consiliul de mediere

Art. 17. -

(1) În vederea organizării activității de mediere se înființează Consiliul de mediere, organism autonom cu personalitate juridică, de interes public, cu sediul în municipiul București.

(2) Consiliul de mediere se organizează și funcționează potrivit prevederilor prezentei legi, precum și ale regulamentului sau de organizare și funcționare.

(3) Consiliul de mediere este format din 9 membri, aleși prin vot direct sau prin reprezentare de către mediatorii autorizați, în condițiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere.

(4) Membrii Consiliului de mediere sunt validați de ministrul Justiției, pe o durată de 2 ani. Mandatul oricărui dintre membrii Consiliului de mediere poate fi prelungit pentru aceeași durată o singură dată.

(5) Situațiile în care calitatea de membru al Consiliului de mediere încetează în timpul exercitării mandatului, precum și procedura revocării sunt stabilite prin regulamentul prevăzut la alin. (2).

(6) Pot face parte din Consiliul de mediere numai persoanele care dispun de cunoștințe teoretice și de experiență practică în domeniul medierii. Dispozițiile art. 7 se aplică în mod corespunzător.

(7) Consiliul de mediere își exercită mandatul până la data validării membrilor unui nou Consiliu de mediere.

Art. 18. -

(1) Consiliul de mediere va alege un președinte și un vicepreședinte și va desemna dintre membrii săi o comisie cu activitate permanentă, care pregătește lucrările Consiliului de mediere. Durata mandatului membrilor comisiei este de un an.

(2) În structura Consiliului de mediere funcționează un secretariat tehnic, alcătuit din cel mult 3 persoane încadrate și salarizate ca personal contractual, potrivit nr. crt. 18 al lit. B din cap. I al anexei nr. I la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar, aprobată prin Legea nr. 383/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Structura și atribuțiile comisiei prevăzute la alin. (1) și ale secretariatului tehnic prevăzut la alin. (2) se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(4) Pentru activitatea depusă, membrii Consiliului de mediere au dreptul la o indemnizație lunară, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

Art. 19. -

(1) Consiliul de mediere se întrunește lunar sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui.

(2) Ședințele Consiliului de mediere sunt publice, cu excepția cazului în care membrii săi hotărăsc altfel.

(3) Lucrările Consiliului de mediere se desfășoară în prezența a cel puțin 7 membri.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul de mediere adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor care îl compun. Opiniile diferite se motivează și se consemnează separat în cuprinsul hotărârii.

(5) La lucrarile Consiliului de mediere pot fi invitate sa participe persoane din orice alte institutii sau organisme profesionale, a caror consultare este necesara pentru luarea masurilor sau pentru adoptarea hotararilor Consiliului de mediere.

Art. 20. - Consiliul de mediere are urmatoarele atributii principale:

a) promoveaza activitatea de mediere si reprezinta interesele mediatorilor autorizati;

b) elaboreaza standardele de formare in domeniul medierii, pe baza celor mai bune practici internationale in materie;

c) avizeaza programele de formare profesionala a mediatorilor, conform art. 9 alin. (2);

d) intocmeste si actualizeaza lista furnizorilor de formare a mediatorilor care au obtinut autorizarea in conformitate cu cadrul legal existent in domeniul formarii profesionale a adultilor;

e) autorizeaza mediatorii, in conditiile prevazute de prezenta lege;

f) intocmeste si actualizeaza tabloul mediatorilor autorizati;

g) tine evidenta birourilor mediatorilor autorizati;

h) supravegheaza respectarea standardelor de formare in domeniul medierii;

i) ia masuri pentru aplicarea in practica a dispozitiilor art. 26 alin. (2);

j) adopta Codul de etica si deontologie profesionala a mediatorilor autorizati, precum si normele de raspundere disciplinara a acestora;

k) ia masuri pentru respectarea prevederilor continute de Codul de etica si deontologie profesionala a mediatorilor autorizati si aplica normele privind raspunderea disciplinara a acestora;

l) face propuneri pentru completarea sau, dupa caz, corelarea legislatiei privind medierea;

m) adopta regulamentul privind organizarea si functionarea sa;

n) indeplineste orice alte atributii prevazute de lege si de regulament.

Art. 21. - Consiliul de mediere isi acopera cheltuielile de organizare si functionare din venituri proprii, dupa cum urmeaza:

a) taxele provenind din autorizarea mediatorilor;

b) donatii, sponsorizari, finantari si alte surse de venit, dobandite in conditiile legii;

c) incasari din vanzarea publicatiilor proprii;

d) sumele provenind din amenzile aplicate ca sanctiuni disciplinare;

e) alte sume rezultate din activitatea Consiliului de mediere, stabilite prin regulament.

CAPITOLUL III

Organizarea si exercitarea activitatii mediatorilor

Art. 22. -

(1) Mediatorii isi pot desfasura activitatea in cadrul unei societati civile profesionale, al unui birou in care pot functiona unul sau mai multi mediatori asociati, cu personalul auxiliar corespunzator, sau in cadrul unei organizatii neguvernamentale, cu respectarea conditiilor prevazute de lege.

(2) Mediatorul sau mediatorii asociati, titulari ai unui birou, pot angaja traducatori, juristi, alt personal de specialitate, precum si personal administrativ si de serviciu necesar activitatii de mediere.

(3) Mediatorii autorizati pot fi angajati cu contract individual de munca, in conditiile prevazute de Legea nr. 53/2003 - Codul muncii.

Art. 23. - In desfasurarea activitatii sale, mediatorul autorizat este obligat sa tina arhiva si registre proprii, precum si o evidenta financiar-contabila.

Art. 24. - Mediatorii pot constitui asociatii profesionale locale si nationale, avand drept scop promovarea intereselor profesionale si protejarea statutului lor si pot adera la asociatii profesionale internationale in conditiile legii.

CAPITOLUL IV

Drepturile si obligatiile mediatorului

SECTIUNEA 1

Drepturile mediatorului

Art. 25. - Mediatorul are dreptul de a informa publicul cu privire la exercitarea activitatii sale, cu respectarea principiului confidentialitatii. Conditiiile in care se poate face publicitate profesiei de mediator sunt stabilite de regulament.

Art. 26. -

(1) Mediatorul are dreptul la plata unui onorariu stabilit prin negociere cu partile, precum si la restituirea cheltuielilor ocazionate de mediere.

(2) Onorariul trebuie sa fie rezonabil si sa tina cont de natura si de obiectul conflictului.

Art. 27. - Fiecare mediator are dreptul sa aplice un model propriu de organizare a procedurii de mediere, cu respectarea dispozitiilor si principiilor statuate in prezenta lege.

Art. 28. -

(1) Sediul profesional al mediatorului este inviolabil.

(2) Perchezitia sediului profesional al mediatorului poate fi dispusa numai de judecator si se efectueaza de procuror sau de organul de cercetare penala, in conditiile prevazute de Codul de procedura penala.

SECTIUNEA a 2-a

Obligatiile mediatorului

Art. 29. -

(1) Mediatorul are obligatia sa dea orice explicatii partilor cu privire la activitatea de mediere, pentru ca acestea sa inteleaga scopul, limitele si efectele medierii, in special asupra raporturilor ce constituie obiectul conflictului.

(2) Mediatorul trebuie sa asigure ca medierea sa se realizeze cu respectarea libertatii, demnitatii si a vietii private a partilor.

Art. 30. -

(1) Mediatorul are indatorirea sa depuna toate diligentele pentru ca partile sa ajunga la un acord reciproc convenabil, intr-un termen rezonabil.

(2) Mediatorul trebuie sa conduca procesul de mediere in mod nepartinitor si sa asigure un permanent echilibru intre parti.

Art. 31. - Mediatorul are obligatia sa refuze preluarea unui caz, daca are cunostinta despre orice imprejurare ce l-ar impiedica sa fie neutru si impartial,

precum si in cazul in care constata ca drepturile in discutie nu pot face obiectul medierii, potrivit art. 2.

Art. 32. - Mediatorul este obligat sa pastreze confidentialitatea informatiilor de care ia cunostinta in cursul activitatii sale de mediere, precum si cu privire la documentele intocmite sau care i-au fost predate de catre parti pe parcursul medierii, chiar si dupa incetarea functiei sale.

Art. 33. -

(1) Mediatorul este obligat sa respecte normele de deontologie si sa raspunda, cu respectarea dispozitiilor art. 32, cererilor formulate de autoritatile judiciare.

(2) Mediatorul este obligat sa comunice Consiliului de mediere orice modificare a conditiilor, care face necesara actualizarea mentiunilor prevazute la art. 12 alin. (2).

Art. 34. - Mediatorul are obligatia de a-si imbunatati permanent cunostintele teoretice si tehnicile de mediere, urmand in acest scop cursuri de formare continua, in conditiile stabilite de Consiliul de mediere.

Art. 35. - Mediatorul este obligat sa restituie inscrisurile ce i-au fost incredintate de parti pe parcursul procedurii de mediere.

Art. 36. - Mediatorul nu poate reprezenta sau asista vreuna dintre parti intr-o procedura judiciara ori arbitrala avand ca obiect conflictul supus medierii.

Art. 37. -

(1) Mediatorul nu poate fi audiat ca martor in legatura cu faptele sau cu actele de care a luat cunostinta in cadrul procedurii de mediere. In cauzele penale mediatorul poate fi audiat ca martor numai in cazul in care are dezlegarea prealabila, expresa si scrisa a partilor si, daca este cazul, a celorlalte persoane interesate.

(2) Calitatea de martor are intaietate fata de aceea de mediator, cu privire la faptele si imprejurarile pe care le-a cunoscut inainte de a fi devenit mediator in acel caz.

(3) In toate cazurile, dupa ce a fost audiat ca martor, mediatorul nu mai poate desfasura activitatea de mediere in cauza respectiva.

SECTIUNEA a 3-a

Raspunderea mediatorului

Art. 38. - Raspunderea disciplinara a mediatorului intervine pentru urmatoarele abateri:

- a) incalcarea obligatiei de confidentialitate, impartialitate si neutralitate;
- b) refuzul de a raspunde cererilor formulate de autoritatile judiciare, in cazurile prevazute de lege;
- c) refuzul de a restitui inscrisurile incredintate de partile aflate in conflict;
- d) reprezentarea sau asistarea uneia dintre parti intr-o procedura judiciara sau arbitrala avand ca obiect conflictul supus medierii;
- e) savarsirea altor fapte care aduc atingere probitatii profesionale.

Art. 39. -

(1) Sanctiunile disciplinare se aplica in raport cu gravitatea abaterii si constau in:

- a) observatie scrisa;
- b) amenda de la 50 lei (RON) la 500 lei (RON);
- c) suspendarea din calitatea de mediator pe o durata de la o luna la 6 luni;

d) incetarea calitatii de mediator.

(2) Limitele amenzii prevazute la alin. (1) lit. b) se actualizeaza periodic de catre Consiliul de mediere, in functie de rata inflatiei.

Art. 40. -

(1) Orice persoana interesata poate sesiza Consiliul de mediere, in scris si sub semnatura, in legatura cu savarsirea unei abateri dintre cele prevazute la art. 38.

(2) Cercetarea abaterii se efectueaza in termen de cel mult 60 de zile de la data inregistrarii sesizarii, de catre o comisie de disciplina alcatuita dintr-un membru al Consiliului de mediere si 2 reprezentanti ai mediatorilor, desemnati prin tragere la sorti din Tabloul mediatorilor. Membrii comisiei de disciplina sunt numiti prin hotarare a Consiliului de mediere. Invitarea celui in cauza in vederea audierii este obligatorie. Mediatorul cercetat este indreptatit sa ia cunostinta de continutul dosarului si sa isi formuleze apararea. In caz de neprezentare, se va incheia un proces-verbal semnat de membrii comisiei, din care sa reiasa faptul ca mediatorul a fost invitat si nu s-a prezentat la termenul stabilit.

(3) Dosarul de cercetare cu propunere de sanctionare sau de neaplicare a unei sanctiuni disciplinare se inainteaza Consiliului de mediere, care hotaraste, in termen de 30 de zile, cu privire la raspunderea disciplinara a mediatorului.

Art. 41. -

(1) Hotararea Consiliului de mediere de aplicare a sanctiunilor prevazute la art. 39 alin. (1) poate fi atacata la instanta de contencios administrativ competenta, in termen de 15 zile de la comunicarea acesteia.

(2) Actiunea exercitata potrivit alin. (1) suspenda executarea hotararii atacate.

(3) Hotararea de aplicare a amenzii prevazute la art. 39 alin. (1) lit. b), ramasa definitiva potrivit legii, constituie titlu executoriu. Neachitarea acestei amenzi in termen de 30 de zile de la data ramanerii definitive a hotararii de sanctionare atrage de drept suspendarea din calitatea de mediator, pana la achitarea sumei.

Art. 42. - Raspunderea civila a mediatorului poate fi angajata, in conditiile legii civile, pentru cauzarea de prejudicii, prin incalcarea obligatiilor sale profesionale.

CAPITOLUL V

Procedura de mediere

SECTIUNEA 1

Procedura prealabila incheierii contractului de mediere

Art. 43. -

(1) Partile aflate in conflict se prezinta impreuna la mediator. In cazul in care se prezinta numai una dintre parti, mediatorul, la cererea acesteia, va adresa celeilalte parti invitatie scrisa, in vederea acceptarii medierii si incheierii contractului de mediere, stabilind un termen de cel mult 15 zile. Invitatie se transmite prin orice mijloace care asigura confirmarea primirii textului.

(2) In cazul imposibilitatii de prezentare a partii convocate, mediatorul poate stabili, la cerere, o noua data pentru prezentarea la mediere, cu acordul ambelor parti.

(3) Daca cealalta parte refuza in mod explicit medierea sau nu se prezinta de doua ori la rand la datele fixate pentru semnarea contractului de mediere, medierea se considera neacceptata.

(4) Mediatorul poate face si alte demersuri legale pe care le considera necesare pentru invitarea partilor la mediere, cu respectarea dispozitiilor prezentei legi.

Art. 44. -

(1) Este interzisa desfasurarea sedintelor de mediere inainte de incheierea contractului de mediere.

(2) Contractul de mediere se incheie intre mediator, pe de o parte, si partile aflate in conflict, pe de alta parte, dupa prezentarea acestora din urma impreuna la mediator sau dupa acceptarea medierii de catre partea invitata.

SECTIUNEA A 2-a

Contractul de mediere

Art. 45. - Contractul de mediere trebuie sa cuprinda, sub sanctiunea nulitatii absolute, urmatoarele clauze:

- a) identitatea partilor aflate in conflict sau, dupa caz, a reprezentantilor lor;
- b) mentionarea obiectului conflictului;
- c) obligatia mediatorului de a da explicatii partilor cu privire la principiile medierii, la efectele acesteia si la regulile aplicabile;
- d) declaratia partilor, in sensul ca doresc declansarea medierii si ca sunt decise sa coopereze in acest scop;
- e) angajamentul partilor aflate in conflict de a respecta regulile aplicabile medierii;
- f) obligatia partilor aflate in conflict de a achita onorariul convenit mediatorului si cheltuielile efectuate de acesta pe parcursul medierii in interesul partilor, precum si modalitatile de avansare si de plata a acestor sume, inclusiv in caz de renuntare la mediere sau de esuare a procedurii, precum si proportia care va fi suportata de catre parti, tinandu-se cont, daca este cazul, de situatia lor sociala. Daca nu s-a convenit altfel, aceste sume vor fi suportate de catre parti in mod egal;
- g) intelegerea partilor privind limba in care urmeaza sa se desfasoare medierea.

Art. 46. -

(1) In contractul de mediere pot fi prevazute si alte clauze, in conditiile legii.

(2) Sub sanctiunea nulitatii absolute, contractul de mediere nu poate cuprinde clauze care contravin legii sau ordinii publice.

(3) Daca, pe parcursul procedurii de mediere, apar cheltuieli neprevazute, efectuate in interesul partilor si cu acordul acestora, se va incheia o anexa la contractul de mediere.

Art. 47. -

(1) Contractul de mediere se incheie in forma scrisa, sub sanctiunea nulitatii absolute. Acesta se semneaza de catre partile aflate in conflict si de mediator si se intocmeste in atatea exemplare originale cati semnatori sunt.

(2) Partile aflate in conflict pot da procura speciala unei alte persoane, in conditiile legii, pentru a incheia contractul de mediere.

Art. 48. - Contractul de mediere constituie titlu executoriu cu privire la obligatia partilor de a achita onorariul scadent convenit mediatorului.

Art. 49. - Termenul de prescriptie a dreptului la actiune pentru dreptul litigios supus medierii se suspenda incepand cu data semnarii contractului de mediere,

pana la inchiderea procedurii de mediere in oricare dintre modurile prevazute de prezenta lege.

SECTIUNEA a 3-a Desfasurarea medierii

Art. 50. -

(1) Medierea se bazeaza pe cooperarea partilor si utilizarea, de catre mediator, a unor metode si tehnici specifice, bazate pe comunicare si negociere.

(2) Metodele si tehnicile utilizate de catre mediator trebuie sa serveasca exclusiv intereselor legitime si obiectivelor urmarite de partile aflate in conflict.

(3) Mediatorul nu poate impune partilor o solutie cu privire la conflictul supus medierii.

Art. 51. - Medierea are loc, de regula, la sediul mediatorului. Daca este cazul, medierea se poate desfasura si in alte locuri convenite de mediator si de partile aflate in conflict.

Art. 52. -

(1) Partile aflate in conflict au dreptul sa fie asistate de avocat sau de alte persoane, in conditiile stabilite de comun acord.

(2) In cursul medierii partile pot fi reprezentate de alte persoane, care pot face acte de dispozitie, in conditiile legii.

Art. 53. - Sustinerile facute pe parcursul medierii de catre partile aflate in conflict, de persoanele prevazute la art. 52 si la art. 55 alin. (1), precum si de catre mediator au caracter confidential fata de terti si nu pot fi folosite ca probe in cadrul unei proceduri judiciare sau arbitrale, cu exceptia cazului in care partile convin altfel ori legea prevede contrariul. Mediatorul va atrage atentia persoanelor care participa la mediere in conditiile art. 52 asupra obligatiei de pastrare a confidentialitatii si le va putea solicita semnarea unui acord de confidentialitate.

Art. 54. -

(1) Daca, pe parcursul medierii, apare o situatie de natura sa afecteze scopul acesteia, neutralitatea sau imparțialitatea mediatorului, acesta este obligat sa o aduca la cunostinta partilor, care vor decide asupra mentinerii sau denuntării contractului de mediere.

(2) Mediatorul are dreptul sa se abtina si sa inchida procedura de mediere, procedand potrivit dispozitiilor art. 56, care se aplica in mod corespunzator. In aceasta situatie mediatorul este obligat sa restituie onorariul proportional cu etapele de mediere neparcurse sau, dupa caz, sa asigure continuarea procedurii de mediere, in conditiile stabilite prin contractul de mediere.

Art. 55. -

(1) In cazul in care conflictul supus medierii prezinta aspecte dificile sau controversate de natura juridica ori din orice alt domeniu specializat, mediatorul, cu acordul partilor, poate sa solicite punctul de vedere al unui specialist din domeniul respectiv.

(2) Atunci cand solicita punctul de vedere al unui specialist din afara biroului sau, mediatorul va evidentia doar problemele controversate, fara a dezvalui identitatea partilor.

SECTIUNEA a 4-a

Inchiderea procedurii de mediere

Art. 56. -

(1) Procedura de mediere se inchide, dupa caz:

- a) prin incheierea unei intelegeri intre parti in urma solutionarii conflictului;
- b) prin constatarea de catre mediator a esuarii medierii;
- c) prin depunerea contractului de mediere de catre una dintre parti.

(2) In cazul in care partile au incheiat numai o intelegere partiala, precum si in cazurile prevazute la alin. (1) lit. b) si c), orice parte se poate adresa instantei judecatoresti sau arbitrale competente.

Art. 57. - La inchiderea procedurii de mediere, in oricare dintre cazurile prevazute la art. 56 alin. (1), mediatorul va intocmi un proces-verbal care se semneaza de catre parti, personal sau prin reprezentant, si de mediator. Partile primesc cate un exemplar original al procesului-verbal.

Art. 58. -

(1) Cand partile aflate in conflict au ajuns la o intelegere, se redacteaza un acord care va cuprinde toate clauzele consimtite de acestea si care are valoarea unui in scris sub semnatura privata.

(2) Intelegerea partilor nu trebuie sa cuprinda prevederi care aduc atingere legii si ordinii publice, dispozitiile art. 2 fiind aplicabile.

(3) Intelegerea partilor poate fi afectata, in conditiile legii, de termene si conditii.

Art. 59. - Intelegerea partilor poate fi supusa verificarii notarului public in vederea autentificarii ori, dupa caz, incuviintarii instantei de judecata, in conditiile prevazute la art. 63.

Art. 60. -

(1) In orice faza a procedurii de mediere, oricare dintre partile aflate in conflict are dreptul de a denunta contractul de mediere, incunostintand, in scris, cealalta parte si mediatorul.

(2) Mediatorul ia act de denuntarea unilaterala a contractului de mediere si, in cel mult 48 de ore de la data primirii incunostintarii, intocmeste un proces-verbal de inchidere a procedurii de mediere.

(3) Daca una dintre partile aflate in conflict nu se mai prezinta la mediere, fara a denunta contractul de mediere in conditiile alin. (1), mediatorul este obligat sa faca toate demersurile necesare pentru a stabili intentia reala a partii respective si, dupa caz, va continua sau va inchide procedura de mediere.

SECTIUNEA a 5-a

Medierea in cazul unui litigiu civil pe rolul instantelor de judecata

Art. 61. -

(1) In cazul in care conflictul a fost dedus judecatii, solutionarea acestuia prin mediere poate avea loc din initiativa partilor ori la recomandarea instantei, acceptata de parti, cu privire la drepturi asupra carora partile pot dispune potrivit legii. Medierea poate avea ca obiect solutionarea in tot sau in parte a litigiului.

(2) La inchiderea procedurii de mediere, mediatorul este obligat, in toate cazurile, sa informeze in scris instanta de judecata daca partile au ajuns sau nu la o intelegere in urma procesului de mediere.

Art. 62. -

(1) Pentru desfasurarea procedurii de mediere, judecarea cauzelor civile de catre instantele judecatoresti sau arbitrale va fi suspendata la cererea partilor, in conditiile prevazute de art. 242 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedura civila.

(2) Cursul termenului perimarii este suspendat pe durata desfasurarii procedurii de mediere, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnarii contractului de mediere.

(3) Cererea de repunere pe rol este scutita de taxa judiciara de timbru.

Art. 63. -

(1) In cazul in care conflictul a fost solutionat pe calea medierii, instanta va pronunta, la cererea partilor, o hotarare, potrivit dispozitiilor art. 271 din Codul de procedura civila.

(2) Odata cu pronuntarea hotararii, instanta va dispune, la cererea partii interesate, restituirea taxei judiciare de timbru platite pentru investirea acesteia.

CAPITOLUL VI

Dispozitii speciale privind medierea unor conflicte

SECTIUNEA 1

Dispozitii speciale privind conflictele de familie

Art. 64. -

(1) Pot fi rezolvate prin mediere neintelegerile dintre soti privind continuarea casatoriei, exercitiul drepturilor parintesti, stabilirea domiciliului copiilor, contributia parintilor la intretinerea copiilor, precum si orice alte neintelegeri care apar in raporturile dintre soti cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii.

(2) Intelegerea sotilor cu privire la desfacerea casatoriei si la rezolvarea aspectelor accesorii divortului se depune de catre parti la instanta competenta sa pronunte divortul.

Art. 65. - Mediatorul va veghea ca rezultatul medierii sa nu contravina interesului superior al copilului, va incuraja parintii sa se concentreze in primul rand asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilitatii parintesti, separatia in fapt sau divortul sa nu impieteze asupra cresterii si dezvoltarii acestuia.

Art. 66. -

(1) Inainte de incheierea contractului de mediere sau, dupa caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligentele pentru a verifica daca intre parti exista o relatie abuziva ori violenta, iar efectele unei astfel de situatii sunt de natura sa influenteze medierea si va decide daca, in asemenea circumstante, solutionarea prin mediere este potrivita. Dispozitiile art. 54 sunt aplicabile in mod corespunzator.

(2) Daca, in cursul medierii, mediatorul ia cunostinta de existenta unor fapte ce pun in pericol cresterea sau dezvoltarea normala a copilului ori prejudiciaza grav interesul superior al acestuia, este obligat sa sesizeze autoritatea competenta.

SECTIUNEA a 2-a

Dispozitii speciale privind medierea in cauzele penale

Art. 67. -

(1) Dispozitiile din prezenta lege se aplica in mod corespunzator si in cauzele penale care privesc infractiuni pentru care, potrivit legii, retragerea plangerii prealabile sau impacarea partilor inlatura raspunderea penala.

(2) Nici persoana vatamata si nici faptuitorul nu pot fi constransi sa accepte procedura medierii.

Art. 68. -

(1) In cauzele penale medierea trebuie sa se desfasoare astfel incat sa fie garantat dreptul fiecarei parti la asistenta juridica si, daca este cazul, la serviciile unui interpret. Procesul-verbal intocmit potrivit prezentei legi, prin care se inchide procedura medierii, trebuie sa arate daca partile au beneficiat de asistenta unui avocat si de serviciile unui interpret ori, dupa caz, sa mentioneze faptul ca au renuntat expres la acestea.

(2) In cazul minorilor, garantiile prevazute de lege pentru desfasurarea procesului penal trebuie asigurate, in mod corespunzator, si in cadrul procedurii de mediere.

Art. 69. -

(1) In cazul in care procedura de mediere se desfasoara inaintea inceperii procesului penal si aceasta se inchide prin impacarea partilor, persoana vatamata nu mai poate sesiza, pentru aceeasi fapta, organul de urmarire penala sau, dupa caz, instanta de judecata.

(2) Daca procedura de mediere a fost declansata in termenul prevazut de lege pentru introducerea plangerii prealabile, acest termen se suspenda pe durata desfasurarii medierii. Daca partile aflate in conflict nu s-au impacat, persoana vatamata poate introduce plangerea prealabila in acelasi termen, care isi va relua cursul de la data intocmirii procesului-verbal de inchidere a procedurii de mediere, socotindu-se si timpul scurs inainte de suspendare.

Art. 70. -

(1) In cazul in care medierea se desfasoara dupa inceperea procesului penal, urmarirea penala sau, dupa caz, judecata se suspenda, in temeiul prezentarii de catre parti a contractului de mediere.

(2) Suspendarea dureaza pana cand procedura medierii se inchide prin oricare dintre modurile prevazute de prezenta lege, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnarii contractului de mediere.

(3) Mediatorul are obligatia sa comunice organului judiciar o copie de pe procesul-verbal de inchidere a procedurii de mediere.

(4) Procesul penal se reia din oficiu, imediat dupa primirea procesului-verbal prin care se constata ca partile nu s-au impacat, sau, daca acesta nu se comunica, la expirarea termenului prevazut la alin. (2).

CAPITOLUL VII

Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 71. -

(1) In termen de 4 luni de la data intrarii in vigoare a prezentei legi, se infiinteaza Consiliul de mediere, care va elabora regulamentul privind organizarea si functionarea sa, precum si standardele de formare in domeniul medierii, ce vor fi publicate in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) In vederea constituirii primului consiliu de mediere, membrii acestuia vor fi desemnati de comun acord de catre organizatiile legal constituite din domeniul medierii, avandu-se in vedere criteriile cumulative privitoare la vechimea activitatii organizatiei in acest domeniu conform prevederilor statutului, numarul de membri specializati, precum si pregatirea si experienta practica in mediere ale reprezentantilor acestor organizatii.

(3) Pentru organizarea si functionarea primului consiliu de mediere, in primul an de la inceperea activitatii se aloca de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justitiei, fondurile aferente urmatoarelor categorii de cheltuieli:

- a) cheltuielile de intretinere si functionare;
- b) salariile secretariatului tehnic al acestuia.

(4) Dupa expirarea perioadei de un an de la data constituirii Consiliului de mediere, finantarea sa se asigura in conditiile art. 21.

Art. 72. -

(1) In termen de o luna de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, a Regulamentului privind organizarea si functionarea Consiliului de mediere, incepe procedura de autorizare a mediatorilor.

(2) Persoanele care au absolvit sau care, la intrarea in vigoare a prezentei legi, urmeaza un curs de formare a mediatorilor in tara ori in strainatate, daca indeplinesc conditiile prevazute la art. 7 lit. a)-e), pot solicita autorizarea ca mediator, in conditiile prezentei legi, avand obligatia prezentarii documentelor care atesta programa de formare parcursa. Consiliul de mediere va decide autorizarea dupa evaluarea continutului programei de formare prezentate, inclusiv a duratei pregatirii. Dispozitiile art. 8 alin. (5) se aplica in mod corespunzator.

Art. 73. -

(1) Dispozitiile prezentei legi privind medierea conflictelor devin aplicabile in termen de o luna de la data intocmirii tabloului mediatorilor autorizati.

(2) Medierea conflictelor de munca ramane supusa dispozitiilor prevazute de legile speciale.

Art. 74. -

(1) Institutiile si celelalte persoane juridice care, la data intrarii in vigoare a prezentei legi, au in derulare cursuri de formare a mediatorilor le pot finaliza in conformitate cu reglementarile in vigoare la momentul inceperii cursurilor.

(2) Acordarea avizului prevazut la art. 9 de catre Consiliul de mediere devine aplicabila de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, a standardelor de formare in domeniul medierii.

Art. 75. - Avocatii, notarii publici si consilierii juridici care dobandesc calitatea de mediator potrivit prezentei legi pot desfasura activitatea de mediere in cadrul formelor de exercitare a profesiei lor.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor art. 75 si ale art. 76 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata.

Bucuresti, 16 mai 2006.
Nr. 192.